

Jaarverslag 2016 van LTO Salland

Dit jaarverslag geeft een globale weergave van onze activiteiten in 2016

Educatie

Ontwikkelen boerderijbezoek voor basiseducatie

In 2016 hebben diverse brainstormsessie plaatsgevonden m.b.t. vormgeven van basiseducatie. Uiteindelijk is ons doel om elke basisschoolleerling minimaal 1x per basisschool-periode een boerderij te laten bezoeken. De tijd dat elk kind een buurman of familielid had als boer, is voorbij. Toch is het zeer belangrijk dat er een reëel beeld over het leven op de boerderij, de voedselproductie en de manier waarop dit geproduceerd wordt. Verbinding tussen boer en burger is ook hierbij het streven. Op ad hoc basis vinden er links en rechts de nodige boerderijbezoeken plaats, echter wij zien dit graag op structurele basis terugkomen. Doelgroep zijn kinderen van groep 6. In eerste instantie is ervoor gekozen om te starten in gemeente Deventer. Hiervoor is samenwerking gezocht met de Ulebelt, aangezien zij al een goede ingang hebben bij basisscholen m.b.t. bestaande natuur-educatieprogramma's. In 2017 zal dit plan en begroting verder uitgewerkt worden.

Voedseleducatieprogramma tbv Ecolyceum - een uniek samenwerkingsproject van het Eddy Hillesum Lyceum met de Ulebelt, de Rabobank en LTO Salland.

De locatie de Boerhaave van het Eddy Hillesum Lyceum in Deventer is dit jaar gestart met twee VWO-klassen die een onderwijsprogramma volgen op het gebied van duurzaamheid, het Ecolyceum. In dat kader zijn de leerlingen van het Ecolyceum op 12 en 13 oktober 's ochtends in groepen op bezoek geweest bij boerenbedrijven in de buurt. De middelbare scholieren leren over de dagelijkse praktijk van onder andere melkveehouders, pluimveebedrijven, akkerbouwers, aspergetelers en een geitenboerderij. 's Middags zijn ze op de Ulebelt, delen ze hun ervaringen en zijn ze aan de hand van stellingen in gesprek gegaan met de professionals van LTO Salland en de Rabobank. Alleszelfmaken.nl heeft een kookworkshop georganiseerd voor de leerlingen en projectpartners, waarbij lokale producten samen verwerkt worden tot een gezamenlijk maaltijd.

De bedoeling is geweest, een reëel beeld te geven van hoe de landbouw eruit ziet en het dagelijks voedsel geproduceerd wordt. Tevens is een bewustwordingsproces op gang gebracht, door leerlingen en boeren met elkaar in gesprek te brengen over het voedselsysteem in het algemeen en de rol van boeren en consumenten daarin.

Na evaluatie, bleek dat deelnemende boeren erg enthousiast waren, evenals de leerlingen en projectpartners. Intentie is dit programma, weliswaar in afgeslankte vorm, ook in 2017 terug te laten komen.

Salland Boert en Eet Bewust

Salland Boert en eet bewust is een project dat als primair doel heeft de voedselproducent en voedselconsument dichter bij elkaar te brengen.

In 2016 heeft LTO Salland dit initiatief opgestart geïnspireerd door het project Vallei boert bewust. Agrarische- en aanverwante bedrijven zijn benaderd. Inmiddels hebben ruim 50 boerenbedrijven in Salland zich aangemeld voor dit project. Een deelnemend bedrijf krijgt een bord aan de weg met een website vermelding en een QR code er op. Deze verwijzen naar een bedrijfsprofiel op de website www.sallandboerteneetbewust.nl. Daarnaast wordt van de deelnemende bedrijven verwacht dat ze zich inzetten voor een betere binding met de maatschappij. Denk aan het ontvangen van schoolklassen, het houden van open dagen of actief zijn op social media.

Bewust verlichten energiebesparing

Het project Bewust Verlichten en Energiebesparing is afgerond. De eindrapportage is overhandigd aan de subsidieverstrekters.

Het project heeft veel resultaat opgeleverd met kennis waar boer en installateur wat mee kunnen. Een samenvatting van de resultaten en tips en trucs hebben we in een folder gezet.

Jongerenexcursie

LTO Salland organiseert jaarlijks een jongerenevenement om de betrokkenheid van jongeren en bedrijfsopvolgers bij de belangenbehartiging te versterken.

Eind maart zijn we met een groep jonge potentiële/toekomstige leden een dag op excursie geweest. We hebben deze dag een bezoek gebracht aan het varkensbedrijf van Erik Stegink. Beter bekend als "Piggys Palace". 's Middags zijn we te gast geweest bij Veenhuis machines in Raalte.

Tussen de middag hebben we een lunch aangeboden gekregen op het kantoor van de Rabobank te Deventer.

Op het bedrijf van Erik Stegink heeft Erik op inspirerende wijze verteld over zijn bedrijfsvoering en over de innovaties die hij hier ook zelf heeft ontwikkeld. Na de lunch heeft Stegink de jongeren uitgedaagd om zelf in groepjes eens na te denken over nieuwe innovaties die op de varkenshouderij van toepassing zouden kunnen zijn. De jongeren kwamen met

uiteenlopende ideeën die ze om beurten mochten presenteren. Vervolgens zijn we richting Raalte gegaan om een bezoek te brengen aan Veenhuis machines, hier zijn we specifiek ingegaan op de NIRS techniek. Oftewel het in het werk continu meten van het stikstof gehalte in de mest. De dag is afgesloten met een rondleiding door de fabriek.

Agrarische vrouwenbijeenkomsten

In april is bij de Maathoeve in Heeten een vrouwenbijeenkomst georganiseerd met als thema: Samen delen aan de keukentafel, onder leiding van Anne Marie van Oldeniel.

Een 20-tal vrouwen hebben deelgenomen en met elkaar gesproken over beleving van je eigen positie op het bedrijf, balans tussen werk en privé en samen delen. Hoe geef je vorm aan je betrokkenheid op je bedrijf.

In november hebben we met een groep van 35 enthousiaste vrouwen een bezoek gebracht aan het rosékalveren- en melkveebedrijf van Vincent en Mireille Aarnink in Wesepe. Karin van der Toorn heeft vooraf een presentatie gegeven over het project Salland Boert en Eet Bewust. Daarna hebben Vincent en Mireille tekst en uitleg gegeven over het houden van rosékalveren.

Agrarisch Seminar 'De macht van Brussel?'

Op 12 januari vond ons agrarisch Seminar plaats, dat we jaarlijks organiseren samen met Rabobank Salland.

'De macht van Brussel', met als sprekers Hans Huijbers, Aldrik Gierveld en Koert Verkerk. Skoteboebo zorgde voor de vrolijke noot. Eddy van Hijum was de avond voorzitter. De opkomst was zeer goed, 355 belangstellenden. De avond begon met een impressie wat 'Brussel' op het boerenerv voor een invloed heeft doormiddel van een filmpje op het bedrijf van Jolanda Kieftenbeld. Volgens Hans Huijbers gaat het niet over de macht maar om de Kracht van Brussel. Wat hebben wij te bieden? Wat voegen wij toe? Aldrik Gierveld (Directeur Europees Land en Visserij en voedselzekerheid bij ministerie van EZ) benadrukte de meerwaarde van de samenwerking binnen EU. Koert Verkerk, lobbyist in Brussel namens LTO, gaf aan dat een voorstel 4,5 jaar duurt voordat het een wet is en dat hij er in Brussel niet alleen voor staat. Zorgen dat je in het begin aan tafel zit!

Contacten gemeente Deventer

LTO Salland onderhoudt jaarlijks de contacten met de politieke gremia en heeft 2-jaarlijks een z.g. wethoudersoverleg, een overleg met de betrokken portefeuillehouder.

In maart heeft LTO Salland deelgenomen aan een overleg van de ChristenUnie over het buitengebied: natuur of boerengebied?

In april en oktober tijdens het wethouderoverleg met dhr. Rorink gesproken over zaken waaronder onder andere aanleg glasvezel, schooleducatie, bodemproject Oerdijk, veiligheid buitengebied/onderhoud wegen, en, op dat moment actueel, de laarzenactie. Verder met onze leden in het gebied, IJssellandschap, PB Lettele, Platform Schalkhaar en bewoners van de Vijfhoek gewerkt aan de totstandkoming van het plan Heerlijkheid Linderveld.

Contacten gemeente Olst-Wijhe

LTO Salland onderhoudt jaarlijks de contacten met de politieke gremia en heeft 2-jaarlijks een z.g. wethoudersoverleg, een overleg met de betrokken portefeuillehouder.

In 2016 zijn er ambtelijk enkele gesprekken geweest over sloten en bermen beleid Olst Wijhe en over groenbeleid

Tijdens het wethoudersoverleg zijn ook een breed aantal zaken aan de orde geweest. Onder andere: belang gebiedscoördinatoren, VAB's, volksgezondheid, verschillende functies platteland en WOZ-belasting.

De nieuwe structuur visie van Olst Wijhe heeft de gemoederen bezig gehouden en zijn hiervoor verschillende bijeenkomsten geweest. We hebben als LTO Salland het belang van de agrarische sector nadrukkelijk naar voren gebracht, deze sneeuwde nog wel eens onder bij de ambities van de gemeente. Deze had veel ambities op het gebied van recreatie en natuur zonder financiële middelen.

Als LTO Salland hebben we een zienswijze ingediend waar we duidelijk vragen voor ruimte van agrarisch ondernemerschap. Er verandert veel in de agrarische sector. Een sterke agrarische sector belangrijk voor de economie maar ook voor het landschap. Regio breed is de vrijkomende agrarische bebouwing ook ter discussie. Wat moeten we er mee?

Andere activiteiten tot sloop. Er liggen volop kansen maar dit mag niet ten koste gaan van de ondernemers die verder willen. Ook is het project Salland Boert en Eet bewust onder de aandacht gebracht. Daarnaast heeft LTO Salland op informele bijeenkomsten geprobeerd invloed uit te oefenen binnen de gemeente Olst Wijhe voor de agrarische sector.

Contacten gemeente Raalte

LTO Salland onderhoudt jaarlijks de contacten met de politieke gremia en heeft 2-jaarlijks een z.g. wethoudersoverleg, een overleg met de betrokken portefeuillehouder.

In het 2-jaarlijks overleg met de gemeente Raalte is o.a. gesproken over de proef met berm-slootmaaisel, Groen- en kapbeleid, VAB's, Boetelerveld en de doorstroming van landbouwverkeer met betrekking tot de reconstructie van de N35.

Contacten gemeente Hellendoorn

LTO Salland onderhoudt jaarlijks de contacten met de politieke gremia en heeft 2-jaarlijks een z.g. wethoudersoverleg, een overleg met de betrokken portefeuillehouder.

In de gemeente Hellendoorn hebben we samen met LTO West Twente een regulier overleg met de wethouder en daarnaast ook jaarlijks een avond, georganiseerd door het CDA, om van elkaar te horen wat er speelt of waar wij of het CDA tegen aanlopen. In deze overleggen is o.a. gesproken over het voornemen van Vitens om de waterwinning uit te breiden met daarin een optie voor de Sallandse Heuvelrug, de uitvoeringsmaatregelen rondom Boetelerveld, het verzamelen van maaisel uit sloten en bermen om te composteren en daarmee wat extra organische stof op het land te brengen en ook het toenemende probleem van Vrijkomende Agrarische Bedrijfsgebouwen is besproken. Binnen de gemeente Hellendoorn is er een energievisie ontwikkeld waarin we ook onze inbreng hebben gehad.

Doordat Vitens drinkwater oppompt op de Noetselerberg ontstaat er droogteschade aan de oost- en westzijde van de Sallandse Heuvelrug. Aan de west zijde in Haarle. Tot 2005 is er in Haarle droogteschade uitbetaald. Daarna kwam wateraanvoerplan Luttenberg fase 2 gereed en werd er gedacht dat de droogteschade was gecompenseerd. Echter na een aantal jaren bleek er toch nog schade te zijn. Er wordt nu hard aan gewerkt om de schade in beeld te krijgen en dus ook vergoed te krijgen.

DAW project Soestwetering / Breebroeksleiding 2016

LTO Salland werkt samen met het Waterschap Drents Overijsselse Delta aan een betere waterhuishouding, waterkwaliteit en bodemstructuur in het stroomgebied van de Soestwetering en Breebroeksleiding.

Dit is het gebied tussen het Overijssel kanaal en de Sallandse Heuvelrug. Het doel van de samenwerking is om het gebied beter bestand te maken tegen grote neerslaghoeveelheden en lange droge perioden. Samen met de grondeigenaren in het gebied gaan we vragen beantwoorden zoals: wat is er nodig om dit doel te bereiken, hoe kunnen we dit het best bereiken en welke samenwerkingsmogelijkheden zijn er? In oktober en november 2016 nam een groot aantal ondernemers uit het gebied Soestwetering/ Breebroeksleiding deel aan één van de zes veldbijeenkomsten "bodem". Onder leiding van bodemspecialist Coen ter Berg is de bodemtheorie weer naar boven gehaald en vertaald naar praktische verbetermogelijkheden voor bodem en waterhuishouding. Voor meer kennis en inzicht in verbetermogelijkheden van bodem en waterhuishouding is een POP3-subsidie toegekend. Dit betekent dat er naast de veldbijeenkomsten over bodem ook mogelijkheden zijn voor een aantal andere kennisbijeenkomsten en demonstraties. Een aantal onderwerpen zijn:

- Demonstratie sleepslangbemesting, voor tegengaan bodemverdichting.
- Slootmaaisel uit het gebied toepassen voor bodemverbetering.
- Effecten van inzet greppelfrees, voor goede ontwatering.
- Erfinrichting en afspoeling, voor minimaliseren afspoeling.

Voor bovengenoemde onderwerpen organiseren wij in de komende twee jaar (2017 en 2018) bijeenkomsten of demonstratie

Natura 2000 Boetelerveld

Ook in 2016 zijn we in het gebied rond het Boetelerveld samen met de betrokken leden, bezig geweest om de nadelige effecten voor de landbouw te beperken.

Op 18 mei 2016 bezochten de statenleden het Boetelerveld. Het belangrijkste doel was om de statenleden te informeren over de belangrijke thema's en een beeld te vormen rondom het gebiedsproces Boetelerveld. Ook is er voor belanghebbende en geïnteresseerden een informatieve veldexcursie georganiseerd in het Boetelerveld. Op deze bijeenkomst waren ook mensen van Landschap Overijssel, provincie Overijssel en waterschap Drents Overijsselse Delta aanwezig om vragen te beantwoorden. Zo zijn de leden bijgepraat over de stand van zaken en geïnformeerd over wat er de komende periode gaat gebeuren. De tussenrapportage evenwichtsbemesting is besproken en de resultaten van de praktijkproef zijn positief ontvangen. Er is een team van deskundigen aan de slag gegaan om de effecten van de maatregelen op perceelsniveau in te schatten.

Proef evenwichtsbemesting

Aan de oostzijde van het Boetelerveld zou bemesting gestopt moeten worden om te voorkomen dat via het grondwater fosfaat en nitraat de habitat in het Boetelerveld bedreigt. Op initiatief van LTO Salland zijn de gebiedspartners overeen gekomen dat er een proef met evenwichtsbemesting kon worden opgezet. Doel van de proef is aan te tonen dat het instellen van evenwichtsbemesting bijdraagt aan de realisatie van de natuurdoelen voor het N2000 gebied en het risico op eutrofiëring opgeheven wordt.

De afgelopen 3 jaren zijn de betreffende boeren, samen met hun adviseurs en loonwerkers, in een praktijknetwerk aan de slag gegaan om evenwichtsbemesting vorm te geven. Door middel van mestonderzoeken, praktijkproeven, demonstraties en (veld)bijeenkomsten is er de nodige kennis opgedaan en zijn werkwijzen soms aangepast. Opbrengstmetingen en uitvoerige registratie leverde informatie over behaalde resultaten.

Pluimveehouderijavond

Na het verschijnen van de toekomstvisie pluimveehouderij in oktober, vonden we dat een goede aanleiding om een bijeenkomst op regionaal niveau te organiseren voor onze LTO-leden-pluimveehouders. Dit was begin november gepland, echter door de uitbraak van vogelgriep-virus is dit noodgedwongen uitgesteld. (Inmiddels heeft deze bijeenkomst plaatsgevonden op dinsdag 20 juni 2017 in Wierden.). Vernieuwend hierbij was ook dat LTO Salland als initiatiefnemer de samenwerking heeft gezocht met de diverse LTO afdelingen in Overijssel. Samen sta je sterker en kun je een boeiender bijeenkomst organiseren. Intentie is dit gezamenlijk optrekken verder uit te bouwen gericht op het jaarlijks organiseren van pluimveehouderij-avond.

PR (intern en extern)

De leden van LTO Salland worden op diverse manieren op de hoogte gehouden van de activiteiten van de afdeling. Dit is onder meer via diverse ledenbijeenkomsten, maar ook via nieuwsbrieven, de website, twitter-account en de facebookpagina van de afdeling.

De niet leden van LTO Salland worden onder andere op de hoogte gehouden door diverse persberichten, de jaarlijkse "Burger bezoekt Boer" fietstocht, de facebookpagina en twitter-account en de aanwezigheid van LTO Salland op diverse open dagen. Doelstelling bij deze laatste activiteiten is om het imago van de agrarische sector te versterken door goede voorlichting.

PR Intern

In 2016 zijn 6 uitgebreide nieuwsbrieven verstuurd aan de leden (zowel via de post als digitaal), daarnaast zijn regelmatig digitale nieuwsflitsen verstuurd (korte berichten). Door diverse bestuursleden die actief zijn op social media zijn berichten geplaatst op twitter en op facebook over activiteiten van LTO Salland en is de LTO Salland facebookpagina/ twitter account regelmatig voorzien van berichten. Ook de website wordt wekelijks onderhouden met berichten van actualiteiten m.b.t. LTO Salland.

PR Extern

Pers: In 2016 zijn diverse persberichten verstuurd die goed zijn overgenomen door de diverse media (regionale kranten, dorpsbladen en digitale nieuwssites). Breed geplaatste berichten in 2016 betreffen o.a. fietstocht "Burger bezoekt Boer", Stoppelhaene, Innovatie arena: bodem en innovatie, lichtmeten en bewust verlichten, ZON/ DAW Witteveensleiding, glasvezel, stage gemeenteraadsleden, Seminar.

Fietstocht: De jaarlijkse "Burger bezoekt Boer" fietstocht vond dit jaar plaats in omgeving Heino op 17 april. De opkomst was goed en de dag is mooi verlopen. De 4 gastbedrijven lieten diverse aspecten van de landbouw zien met een melkveebedrijf, loonwerkbedrijf, varkenshouderijbedrijf en pluimveebedrijf.

Stöppelhaene

LTO Salland stond in 2016 met het Thema 'Welkom in de Landbouw' op de boerendag van de Stöppelhaene in Raalte. Het geeft met dit thema de verbinding weer tussen de verschillende sectoren in de landbouw. Het belang van de landbouw voor de Nederlandse economie en werkgelegenheid is groot. Wij willen samen met u zorgen voor een duurzame landbouw want 'zonder boeren geen eten'.

Bestuur

Ook in 2016 zijn er weer diverse ontwikkelingen geweest binnen het bestuur van LTO Salland.

Het bestuur heeft tijdens de jaarvergadering in 2016 afscheid genomen van Harrie Kievitsbosch, Hans Overmars en Herman Menkveld. Jolanda Kieftenbeld en Henk Harmelink zijn in dezelfde vergadering benoemd tot bestuurslid. In september heeft Ben Haarman de voorzitterstaken doorgegeven aan Karin van der Toorn op een extra ingelaste algemene ledenvergadering.